



Οι αυτοβιογραφίες συγκέντρωναν ανέκαθεν ενδιαφέρον. Είτε διότι έκαναν ευρύτερα γνωστά θέματα που αφορούσαν μαζικά αναγνωρισμένες προσωπικότητες, είτε διότι μέσα από την αφήγησή τους αποκάλυπταν στοιχεία από άλλες, πιο γνωστές, προσωπικότητες αλλά και λεπτομέρειες από ταραγμένες εποχές.

Στην περίπτωση της Βασιλικής Πασβαντίδη που, στην πορεία του χρόνου έγινε Ντε λαντώ νη, Ρουφογάλη και Ρούνικ ισχύει το δεύτερο.

Χωρίς να διεκδικεί λογοτεχνικές δάφνες, είναι μια προσωπική κατάθεση, μια αφήγηση της ζωής της που χωρίς αμφιβολία ως κυρίαρχο χαρακτηριστικό, διατηρεί την σπανιότητα αν όχι τη μοναδικότητα της περιπέτειας που έζησε.

Κορίτσι πτωχής οικογένειας Ποντίων που γεννήθηκε στην σπαρασσόμενη από τον εμφύλιο Ελλάδα, στην Νεάπολη του νομού Ημαθίας. Πέρασε τα παιδικά και μαθητικά της χρόνια στην Βέροια. Ακολουθώς, η πορεία της ήταν άκρως απρόβλεπτη. Πρώτος γάμος στα 18, μετανάστευση στη Γαλλία, βίαιες σκιές στη σχέση, καριέρα μανεκέν στην Νότια Αφρική, στη Ν. Υόρκη, στην Αθήνα και πρώτο διαζύγιο.

Γνωριμία με τον τότε επικεφαλής της Κ.Υ.Π. Μιχαήλ Ρουφογάλη, δεύτερος γάμος, μεταπολίτευση, καταδίκη του συζύγου, συμπάρσταση αλλά και αναμενόμενη προοδευτική

απομάκρυνση. Εργασία, σχέσεις, ταξίδια, δεύτερο διαζύγιο και τρίτος γάμος. Λαμπερή ζωή ανάμεσα σε Ευρώπη και Αμερική, εξωτικά ταξίδια, λαμπερότερες παρέες, επιχειρηματικά πλάνα, άφθονο χρήμα, αντίστοιχη εξουσία αλλά και συγκρούσεις, αγωνίες, ασθένειες, θάνατοι, εμπόδια που δεν ξεπερνιούνται ανεξάρτητα από τα υλικά πλούτη.

Αν και βρίσκεται εννιά χρόνια στα ράφια των βιβλιοπωλείων, δεν θα το είχα ανακαλύψει, αν δεν σκόνταφτα σε μια εμπεριεχομένη φράση του, την οποία ανακάλυψα στο διαδίκτυο ερευνώντας για ένα συγγενές θέμα. Αφηγείται λοιπόν η συγγραφέας ένα περιστατικό που έλαβε χώρα λίγο μετά το δεύτερο γάμο της με τον πανίσχυρο, τότε, υποστράτηγο Μ. Ρουφογάλη:

*«Ένα βράδυ ο Χρήστος Μίχαλος, τότε υπουργός, μισοαστειευόμενος, του λέει ότι τώρα που παντρεύτηκε θα πρέπει να κάνουν καμιά δουλειά να εξασφαλίσουν το μέλλον τους, γιατί ποτέ δεν ξέρεις τι γίνεται. Ο Μιχάλης, ατάραχος, του λέει να μην ανησυχεί. **Όσο είμαστε στα πράγματα δεν μας χρειάζονται λεφτά και, αν πέσουμε, τα λεφτά δεν θα μας σώσουν**»*

Ξεσπάει σε γέλια. Εγώ παγώνω, μαζί μου κι ο Μίχαλος».

Το πόσο σημαντική, εξόχως ακριβής και βαθιά προφητική ήταν εκείνη η πρόταση φάνηκε τα επόμενα χρόνια. Ήταν άλλο ένα στοιχείο από εκείνη την τόσο πλούσια σε σκοτεινά γεγονότα περίοδο που ήρθε να προστεθεί στον γιγαντιαίο ιστορικό της καμβά. Μόνο και μόνο από περιέργεια για εκείνα τα χρόνια αξίζει κανείς να διαβάσει το πόνημα. Ασφαλώς και δεν είναι ένα πολιτικό δοκίμιο, ούτε μια ιστορική ανάλυση, αλλά μέσα από τις παρεχόμενες πληροφορίες αναδεικνύεται αρκετό από το παρασκήνιο για το πως λειτουργούσε το καθεστώς αλλά και για το πώς έδρασαν κάποιοι από τους πρωταγωνιστικούς χαρακτήρες. Υπάρχει ένας εξωραϊσμός, αναμενόμενος εξ' άλλου, αλλά έστω και έτσι αυτή η, άλλη, προσέγγιση είναι χρήσιμη.

Έχει επίσης ενδιαφέρον το πλέξιμο του επιχειρηματικού, του πολιτικού και του λαϊκού κόσμου σε μια εποχή πολύ διαφορετική από τη σημερινή. Είναι μια πολύτιμη συμβολή στην απόπειρα ερμηνείας του στρατιωτικού καθεστώτος. Σε προσωπικό επίπεδο, η πρωταγωνίστρια βρέθηκε πολύ γρήγορα από τα πολύ ψηλά, στα πολύ χαμηλά και γνώρισε το επιφανειακό των σχέσεων που διέπει τους ανθρώπους όταν βρίσκονται μέσα ή δίπλα σε κάθε μορφή εξουσίας.

Σε ό,τι αφορά το υπόλοιπο περιεχόμενο είναι επίσης μια ενδιαφέρουσα κοσμική περιήγηση

με ένα “κοριτσίστικο”, επιμελημένο σε κάποιο βαθμό, ύφος, με κλάμα, δράμα, αναπόφευκτα αρκετά μελό. Δεν είναι κριτική, ούτε κατηγορία όλα τούτα. Είναι μια κρίση για τον απλοϊκό τρόπο γραφής, αφήγησης.

Σε κάθε περίπτωση, η περιπέτειά της αποτυπώνει, το πόσο μακριά μπορεί να φθάσει μια κοπέλα, που πέρα από ένα όμορφο ζευγάρι πόδια, μια αναμφισβήτητη εντυπωσιακή, για τα μέτρα της εποχής της νιότης της, παρουσία διαθέτει και το αντίστοιχο μυαλό, αλλά υπομονή και μαχητικότητα προκειμένου να εξασφαλίσει την καλύτερη δυνατή ζωή, τουλάχιστον με τα πρότυπα που συνήθως προβάλλονται. Παράλληλα είναι και μια μαρτυρία για το πόσο επιφανειακές, πόσο φτωχές, είναι κάποιες, βουτηγμένες στον πλούτο, στην εξουσία, ζωές.

Στο επίπεδο αυτό, η συχνά μίζερη λαϊκότητα των πτωχών τάξεων, δεν έχει να ζηλέψει πολλά από την αστραφτερή ατμόσφαιρα της διεθνούς κοσμικής ζωής. Η φτώχεια των χαρακτήρων δείχνει να είναι αταξική και δεν είναι ούτε το χρήμα, μήτε οι θεσμοθετημένες γνώσεις που προστατεύουν τον άνθρωπο, αλλά μόνον μια βαθύτερη ευαισθησία που βρίσκει το θάρρος να αναδυθεί και τον τρόπο να γίνει τρόπος ζωής.

Όπως και να έχει, πόσες να είναι οι κοπέλες που από την Νεάπολη Ημαθίας είχαν τη δική της εξέλιξη; Είναι η επιτομή του δυτικού όνειρου, το παραμύθι της Σταχτοπούτας σε ερμηνεία των τελών του 20ου αιώνα.

Είτε από αυτή λοιπόν την άποψη, του λαϊκού μυθιστορήματος, είτε από τη διαφορετική, εκείνη που εστιάζεται, έστω και έμμεσα, στην αποτύπωση των συνθηκών, των χαρακτήρων, των ηθών, αξίζει η ανάγνωση.